

Zima je že začela kazati roge: temperature so namreč postale vožnji z mopedi nenaklonjene in brez dobre zimske voziške opreme se ne kaže več podajati na cesto.

Hkrati pa je minilo že okroglo pol leta, odkar smo prvič zapeljali v mestni vrvež s TORI-jem, mopedom, ki ga po zamisli Toneta Riflija izdeluje celjska Avtotehnika.

Pol leta pa je tudi dovolj okroglo obdobje, da lahko strnemo vtise o kvaliteti in uporabnosti prvega domačega mini mopeda.

Za osvežitev spomina – TORI je simpatičen moped, ki je nastal kot plod zasebne podjetnosti, temelji pa na znanem in dobro preizkušenem motorju Tomosovega automatica. Priznati je treba, da je TORI razveseljiva obogatitev domačega trga. Ob tem, da je izdelan iz domačih komponent (in po tej plati cenejši od podobnih izdelkov, ki so naprodaj za mejo), ga odlikuje tudi nenavadnost: zložljiva konstrukcija in »mini« dimenzije pomenijo novost, ki je zadovoljila želje tistih kupcev, ki so se zaman ozirali za tovrstnimi vozilci. Tista maloštevilna, ki pa smo jih videvali na domačih mestnih ulicah, so bila izdelki pridnih (in sposobnih) rok domačih popoldanskih mojstrov – skratka, unikati.

Celjska Avtotehnika je omogočila, da je zamisel o serijski proizvodnji zložljivega mopeda zaživele: od ideje do serijske proizvodnje je pri Tonetu Rifliju v Gornjem Gradu je minilo le sedem mesecev. Kratek čas priprav na proizvodnjo bi dajal slutiti, da zna izdelek bolehati za »otročimi boleznimi«, kot se temu reče.

Naš moped je bil med prvimi izdelanimi. V polletnem času intenzivne uporabe beležimo: na grlu počen rezervoar goriva (izdelan iz fibreglasa) in počen pokrov rezervoarja, ki sta popustila pod vibracijami motorja; navzdol ukrivljeni nožni opori (preklopni v stran), ki sta se izkazali prenežni za 85 kg težkega voznika; težko nastavljivi ročici prednje in zadnje zavore: ali je bila ročica preohlapna ali pa so zavorne čeljusti drsale ob zavorni boben – tako se je sežgala tudi barva kolesnega obroča in moped je bil precej počasnejši; po nerodnosti smo zdrobili zadnjo luč in zadnji blatnik.

Nevšečnosti z nastavitvijo zavor in pokanjem rezervoarjev so opazili tudi pri Avtotehniko. Sledila je izboljšava v serijski proizvodnji: nova platišča so nadomestila pr-

TORI: po polletni preizkušnji

Moped TORI

Supertest

Polletna uporaba je potrdila konstrukterjeve besede – Nove rešitve so odpravile šibke točke

vozna, grlo rezervoarja pa je po novem ojačano s pločevinastim vložkom.

Tu se spisek nevšečnosti konča. Pripisano imamo le še pripombo: manjka ključavnica za za-

klepanje. Veriga z obešanko (dodatno dokupljena) se je izkazala precej nepraktična, saj so platišča polna, pa je bilo tako potrebno nekaj truda več, da je bil parkirani moped kolikor toliko zavarovan.

Preklopi okvir in nastavljivo krmilo in sedež dovoljujejo enostaven prevoz v avtomobilu

Zadnji zavorni boben – pregrevanje zaradi težko nastavljive zavore

Tomosov motor je stalno vžigal in deloval brez presenečenj. Prav tako pa je bila minimalna poraba goriva in kljub le 3-litrskemu rezervoarju nismo bili reden gost bencinskih črpalk. To je odlika Tomosovega motorja, ki postaja iz dneva v dan vrednejša!

Eno z drugim se je TORI dobro odrezal. Na začetku je zahteval nekaj voziške pozornosti več, saj kolésa dimenzij 4–14 dokaj živčno prenašajo reakcije s ceste na krmilo. Toda po začetnih »vajah« preide obnašanje mopeda v roke. Nastavljivo krmilo in sedež (po višini) pa omogočajo, da voznik najde sebi najustrežnejši položaj. Udobje pa tudi povsem solidno streže vzmetenje: spredaj teleskopska vilica, zadaj pa nihajna vilica, oprta na centralni blažilnik. Vzmetenje pa dopolnjuje tudi udoben, mehko oblažjen sedež.

Občasno pa se izkaže tudi prednost sestavljive konstrukcije: z nekaj prijemi je mogoče preklopiti moped po dolžini, povsem »potlačiti« krmilo in sedež, nožni opori preklopiti v stran in moped naložiti v malce prostornejši prtljažnik (Z 101, R 4...). Dvigalju in prenašanju je v pomoč ročaj, privarjen nad motorjem na okvir, 46 kg suhe teže pa je dovolj ugodna številka – pri tovrstnem oparilu.

TORI se je potrdil. V prvih septembrskih dneh pa smo videli moped TORI v terenski izvedbi. Všečna igračka – kaj več o mini terencu pa v eni od naslednjih števil.